

FUZARIOZA SELERA (*FUSARIUM OXYSPORUM* f. sp. *APII*)

ZAGROŻENIE DLA SELERA I INNYCH ROŚLIN UPRAWNYCH W POLSCE

Rośliny selera naturalnie zainfekowane *Fusarium oxysporum* f. sp. *apii*: (A) roślina wtórna wykazująca objawy w koronie (wskazane białą strzałką), podczas gdy roślina pierwotna pozostaje bez objawów porażenia; (B) objawy przebarwień naczyniowych na głównym korzeniu i koronie; (C) zaawansowane objawy przebarwień naczyniowych na korzeniach pierwotnych i wtórnych oraz koronie selera; fot. <https://edis.ifas.ufl.edu/publication/PP381>.

Rośliny selera naturalnie zainfekowane *Fusarium oxysporum* f. sp. *apii*: (A) zahamowanie wzrostu; (B) chloroza dolnych liści; (C) wędnięcie i (D) śmierć roślin; fot. <https://edis.ifas.ufl.edu/publication/PP381>.

Ulotka nie jest przeznaczona do wykorzystania w celach komercyjnych.

Zasięg występowania

F. oxysporum f. sp. *apii* jak dotąd stwierdzono w Ameryce Północnej (Kanada, USA), Ameryce Południowej (Argentyna), Azji (Chiny, Tajwan), a spośród krajów europejskich we Francji.

Rośliny żywicielskie

Głównym żywicielem jest seler (*Apium graveolens*). Grzyb wywołuje objawy chorobowe na cynii rotundolisnej (*Tithonia rotundifolia*), grochu (*Pisum sativum*), szparagu (*Asparagus* spp.), oberżynie (*Solanum melongena*), bawełnie (*Gossypium arboreum* i *G. barbadense*), kapuście (*Brassica oleracea*), cebuli (*Allium cepa*), kukurydzy (*Zea mays*), trawach i innych roślinach dziko rosnących. Należy zauważyć, że agrofag może występować bezobjawowo na innych roślinach uprawnych i dziko rosnących.

Objawy występowania i szkodliwość

Objawy chorobowe na selerze obejmują typowe przebarwienia naczyniowe w korzeniach i koronie. U młodych roślin choroba ta objawia się brązowymi przebarwieniami naczyń w korzeniu lub koronie, które z czasem mogą zmieniać barwę na ciemnobrązową. Grzyb wywołuje zahamowanie wzrostu i więdnienie całej rośliny. W sprzyjających warunkach i przy podatności żywiciela objawy te prowadzą do śmierci roślin selera. Jak już wspomniano powyżej, porażenie może mieć przebieg bezobjawowy (latentny).

Na selerze patogen osłabia i doprowadza do śmierci roślin co jest powodem obniżenia plonów. Ponadto wpływa on na jakość materiału konsumpcyjnego (korzeni spichrzowych). Najwięcej szkód notuje się w uprawach selera na obszarach o klimacie ciepłym, np. na południu USA. W Polsce jak dotąd nie potwierdzono występowania grzyba, chociaż jego pojawienie się u nas jest prawdopodobne.

Sposoby rozprzestrzeniania i przenikania

Grzyb jest rozprzestrzeniany w sposób naturalny, w wyniku przenoszenia zarodników z wiatrem i podczas opadów deszczu. Na większy dystans wraz

z roślinami do sadzenia, oraz selerem konsumpcyjnym wliczając i na narzędziach i maszynach rolniczych.

Wymagania fitosanitarne

F. oxysporum f. sp. *apii* nie podlega obowiązkowi zwalczania w krajach Unii Europejskiej, w tym w Polsce (nie jest to agrofag kwarantannowy w UE). Jakkolwiek, jest on agrofagiem regulowanym przepisami w przypadku eksportu warzyw korzeniowych do niektórych krajów.